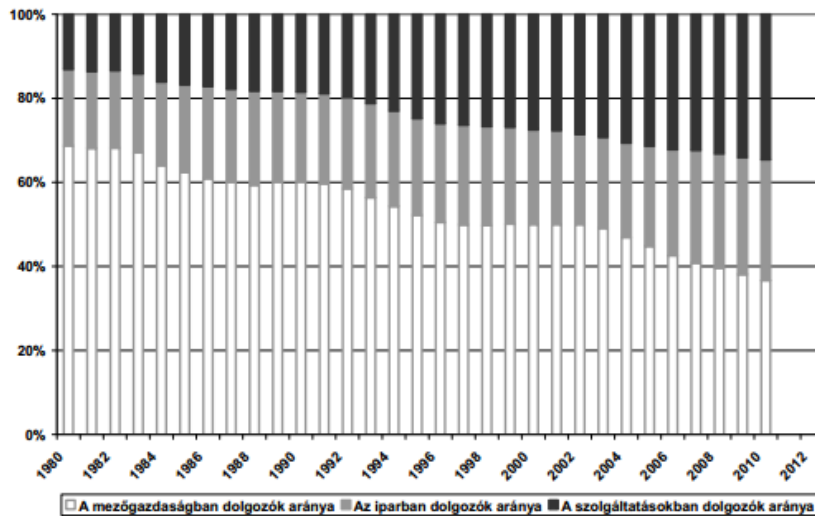


Tanulmányozza a Kínával kapcsolatos adatsort, és válaszoljon a kérdésekre!



1. Melyik folyamatot mutatja be a diagram?
2. Mely ágazat a legfőbb nyertese ennek?
- Miből következett erre?
-
3. A 2010-es kínai adatokkal összevetve, mely ágazatoknak nagyobb a részesedése a magyar foglalkoztatásban, mint a kínaiban?

Olvassa el az információt, és válaszoljon a kérdésekre!

Az euró árfolyama március 1-jén 250 Ft volt, március 10-én 247 Ft-ra változott.

- a) Húzza alá a megfelelő állításokat! *Egynél több állítás bejelölése hibás válasznak minősül.*

Az adott időszakban

1. leértékelődött a forint.
2. felértékelődött a forint.

Ez az eset

1. kedvező az áruexport (kivitel) szempontjából.
2. kedvezőtlen az áruexport (kivitel) szempontjából.
3. nem befolyásolja az áruexportot (kivitelt).

Ez a folyamat annak a turistának kedvező, aki

1. forintot akart euróra átváltani.
2. eurót akart forintra átváltani.

3 pont

- b) Melyik turista járt jobban, az, aki március 1-jén vagy aki 10-én váltott át forintra 1000 eurót? Húzza alá a megfelelőt!

1. Aki március 1-jén váltott át.
2. Aki március 10-én váltott át.

Hány százalékot nyert a turista a kedvezőbb időpontban történő átváltással?

Számítás:

Nyereség:..... %

3 pont

Mi jellemző a kötvényre és a részvényre? Írja a megfelelő betűjelet a megállapítás sorszáma előtti pontozott vonalra!

- A) A kötvényre jellemző
- B) A részvényre jellemző
- C) Mindkettőre vonatkozik

- 1. Értékpapír.
- 2. Visszafizetésére a kibocsátó garanciát vállal.
- 3. Megvásárlásával tulajdonjogot is szerez a befektető.
- 4. Értékét a kereslet-kínálat alakulása határozza meg.
- 5. Az állam is kibocsáthatja bevételeinek növelésére.

5 pont	
--------	--

A számítások után válaszoljon a kérdésekre!

Egy kisvállalat könyveléséből a következő adatokat kaptuk meg egy adott gazdasági évre (Az értéksökkenés nem számottevő, ezért nem szerepel az adatok között.):

Értékesítés:	1 660 000 Ft
Az értékesített áruk előállítási költsége:	1 091 000 Ft
Marketing (reklám):	57 000 Ft
K+F (kutatás + fejlesztés):	52 500 Ft
Illetékek:	5 000 Ft
Hitel törlesztése:	50 000 Ft

- a) Mennyi volt a gazdasági évben az adott vállalat adózás előtti nyeresége?

A szükséges számításokat is írja le!

Számítás:

Nyeresség:

- b) Húzza alá a helyes választ!

Mikor jár jobban a vállalat vezetője?

- Ha az értékesítés alapján kap prémiumot, amely az összes bevétel 4%-a.
- Ha a nyereség alapján kapja a prémiumot, amely a nyereség 15%-a.

Válaszát számítással igazolja!

Számítás:

Mi jellemzi a bankok és a tőzsde működését? Írja a megfelelő betűjelet a megállapítás sorszámára előtti pontozott vonalra!

- A) A bankokra jellemző
- B) A tőzsdére jellemző
- C) Mindkettőre vonatkozik
- D) Egyikre sem vonatkozik

- 1. A pénzügyi befektetések fontos intézménye.
- 2. Hitelezéssel is foglalkozik.
- 3. Az adótanácsadás a fő feladata.
- 4. Az értékpapír-kereskedők, az ún. brókerek közvetítésével vehetjük igénybe szolgáltatásait.
- 5. Betéteket fogad el, pénzt kölcsönöz és fizetéseket teljesít.
- 6. Működését a kereslet - kínálat alakulása határozza meg.

Döntse el, hogy igazak vagy hamisak a következő megállapítások! Írjon I betűt az igaz, és H betűt a hamis megállapítások sorszámára elé!

- 1. A forint ma még nem konvertibilis valuta.
- 2. Ha euróban veszünk fel hitelt, az euró-forint árfolyamváltozása befolyásolja a visszafizetendő összeg nagyságát.
- 3. Amikor a bankautomatából pénzt veszünk fel, bankszámla-pénzünket váltjuk át készpénzre.
- 4. A tőzsdén a részvények árfolyamát a kereslet-kínálat alakulása szabályozza.
- 5. Ha a forintot leértékelik, akkor egy euróért kevesebb forintot kell fizetnünk, mint korábban.

5 pont	
--------	--

Az A oszlopban fogalmakat, a B oszlopban hozzájuk tartozó meghatározásokat olvashat. Keresse meg az egyes fogalmaknak megfelelő meghatározásokat! Írja a meghatározások betűjelét a fogalmak sorszámára elé! Nem mindegyik meghatározáshoz tud fogalmat kapcsolni.

A oszlop

- 1. kamat
- 2. kvóta
- 3. infláció
- 4. deviza
- 5. értékpapír
- 6. adósság
- 7. részvény
- 8. valuta
- 9. vám

B oszlop

- a) Valamely termék importjának mennyiségi korlátozása.
- b) Az importot sújtó adó.
- c) Pénzügyi követelés mellett tulajdonosi jogokat is biztosít.
- d) A hitel felvételének következménye.
- e) A hitel ára.
- f) Tulajdonosa pénzbeli követeléssel léphet fel a kibocsátóval szemben.
- g) Nemzetközi elszámolásban használt fizetőeszköz.
- h) Valamely ország törvényes fizetési eszköze a pénzforgalomban.
- i) A pénz vásárlóerejének csökkenése.
- j) A valuták egymáshoz viszonyított értéke.
- k) Központja egy adott országban van, de leányvállalataik más, külföldi országban találhatóak.

9 pont	
--------	--

Oldja meg az energiagazdasággal kapcsolatos feladatokat!

a) A táblázatba beírtunk három energiaforrást. Készítse el a táblázat hiányzó fejlécét a megfelelő energiahordozó-típus (csoport) nevének beírásával!

1.	3.	4.....
2.	3.	
kőszén	vízenergia	villamos energia

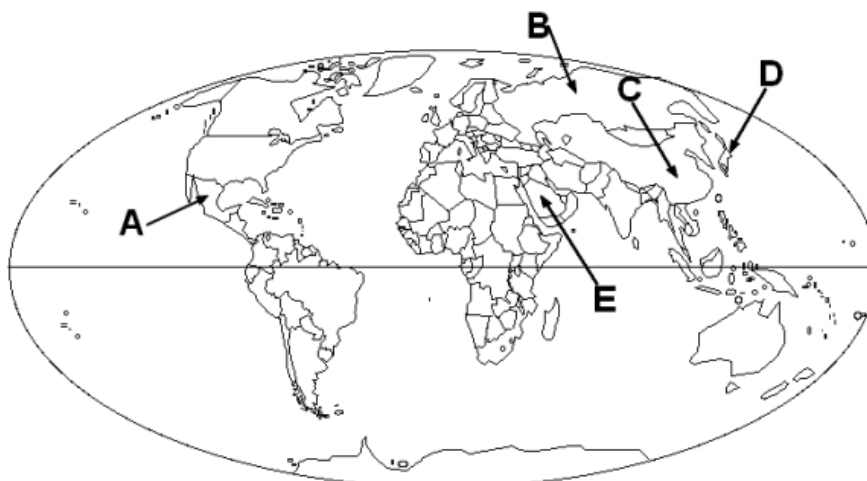
4 pont

b) Döntse el, hogy igazak vagy hamisak az energiahordozókra vonatkozó megállapítások! Írjon **I** betűt az igaz, és **H** betűt a hamis megállapítások sorszáma elé!

-1. A 20. század elején a felhasznált energiaforrás több mint felét a kőszén-fajták adták.
-2. A magas fokú hatékonyság miatt az atomenergia hasznosításának térhódítását nem befolyásolta a csernobili erőmű baleset.
-3. Napjainkban a világon a felhasznált energiaforrás több mint 1/3-át a kőolaj teszi ki.
-4. A 20. század második felétől a kőolaj vált a legfontosabb energiahordozóvá.
-5. India és Kína a világ jelentős kőszéntermelő országai közé tartozik.
-6. Földünk jelenleg ismert legnagyobb kőolajtartalékai a Nyugat-szibériai-alföldön találhatóak.

6 pont

c) A térképen betűkkel jelölt országok között találjuk Földünk legnagyobb kőolaj-exportálóit és -importálóit. Írja az országok nevét a táblázatba a megfelelő helyre! *Egy országot csak egy helyre írjon! Több helyre történő beírás esetén pontlevonás jár.*



A térkép betűjele	Exportáló	Importáló
A		
B		
C		
D		
E		

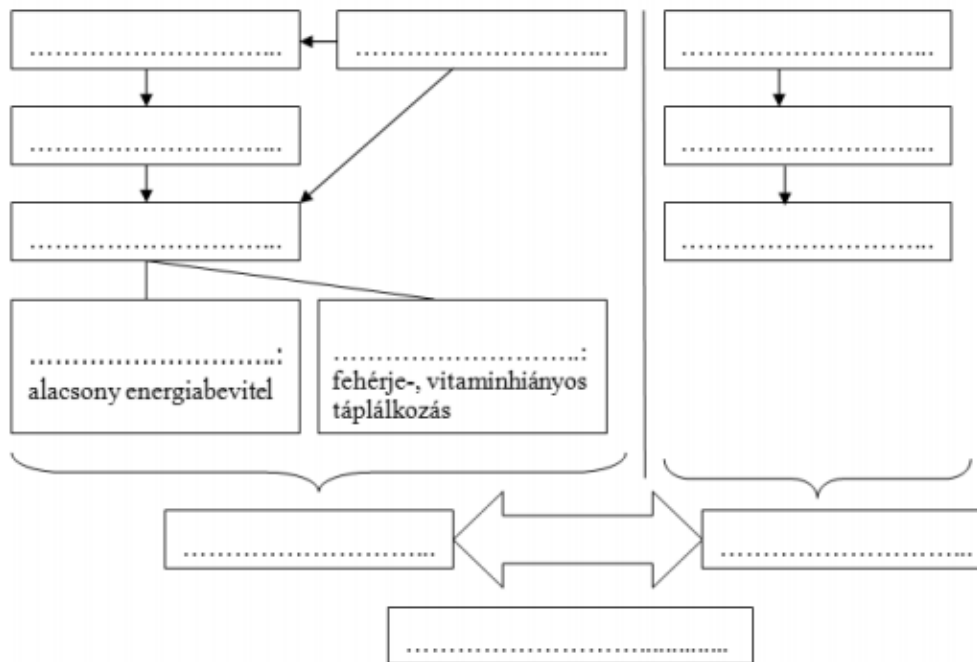
5 pont

15 pont

Oldja meg a globális társadalmi-környezeti problémáival kapcsolatos feladatokat!

a) Helyezze el a folyamatábrában az alábbi kifejezéseket! *Nem tud minden kifejezést beírni. Egy fogalom csak egyszer használható fel.*

elsivatagosodás, fejlett országok, túlnépesedés, minőségi éhezés, elhízás, túllegeltetés, túlfogyasztás, társadalmi egyenlőtlenség, fenntartható fejlődés, mennyiségi éhezés, fejlődő országok, éhínség, eltartóképesség, fogyasztói társadalom



12 pont	
---------	--

b) Nevezze meg azt a római székhelyű nemzetközi szervezetet, amely figyelemmel kíséri a világ mezőgazdasági termelésének alakulását, és segítséget nyújt az élelmezési problémák leküzdésében!

.....

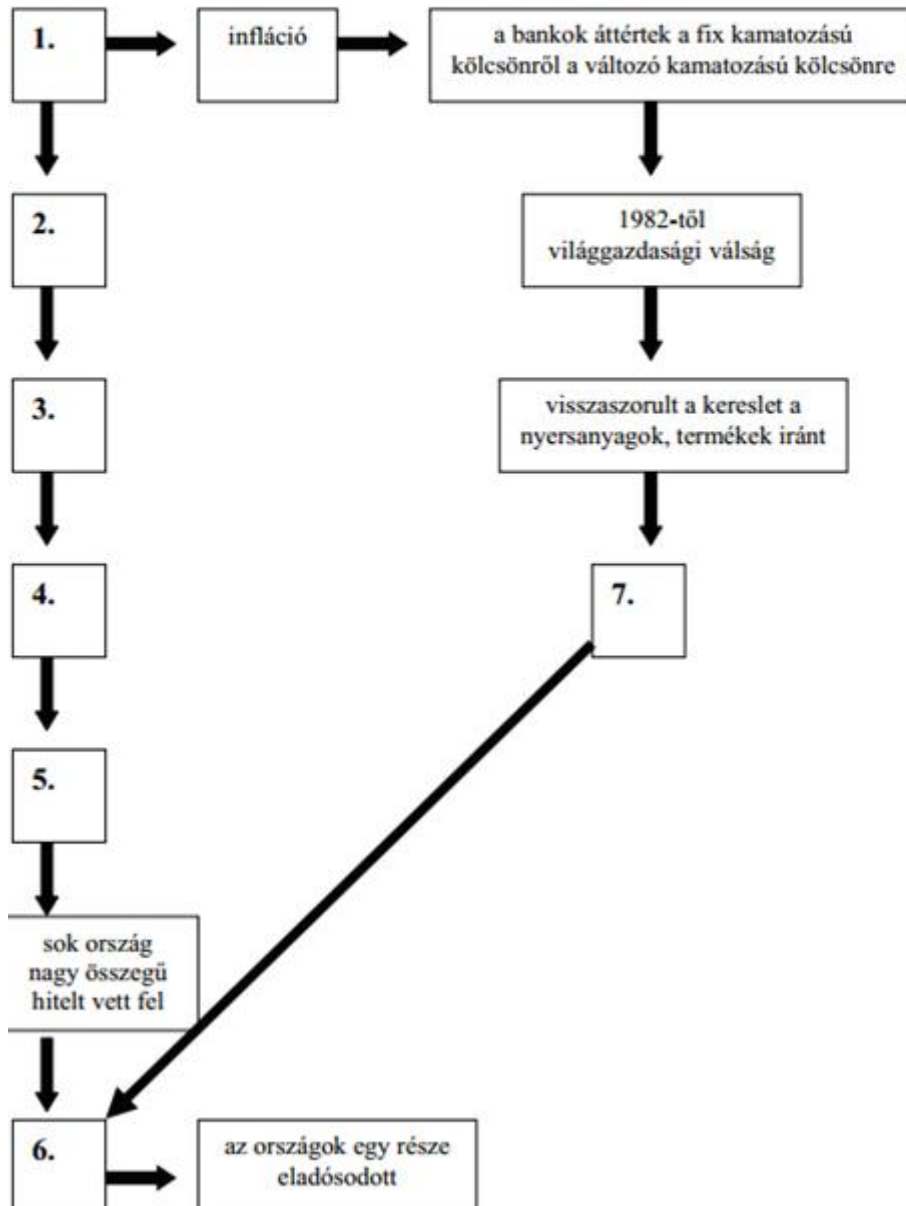
Mi a neve annak a genfi székhelyű nemzetközi szervezetnek, amely a világ lakosságának élelmezési színvonalával és egészségi állapotának alakulásával foglalkozik?

.....

2 pont	
--------	--

11. Az ábra az adósságválság kialakulását modellezi. Ismerje fel az adósságválság kialakulásának folyamatát, okait és azonosítsa az ábra egyes elemeit! Írja a folyamatok betűjelét az ábrába a megfelelő sorszámmal jelölt helyre!

- A. kőolajár-robbanás (1970-es évek)
- B. alacsony volt a hitel kamata
- C. elmaradtak a fejlesztésekből, beruházásokból várt bevételek
- D. a bankok pénzbősége
- E. nem tudták fizetni a hiteleiket az országok
- F. a kőolajexportáló országok a bankokban helyezték el a pénzüket (petrodollárt)
- G. a kőolajexportáló országok nagy bevételhez jutottak



7 pont

16. Olvassa el a szövegrészleteket, majd válaszoljon a kérdésekre!

a)

A gazdasági termelés során a társadalom tagjai termékeket és szolgáltatásokat hoznak létre a termelési tényezők segítségével és átalakításával.

1. A fenti mondat akkor is helyes, ha az egyik kifejezését az erőforrás szóval helyettesítjük. Melyik kifejezést cserélné ki a mondatban?

.....

2. Hogyan nevezzük összefoglalóan a következő erőforrásokat? Írja a két erőforrás-csoport nevét a pontozott vonalra!

a) Energiahordozó, ásványkincs, vízkészlet:

b) Gyárak és berendezések, pénz, eladásra váró termékek vagy szolgáltatások:

.....

3 pont	
--------	--

b) Nevezzen meg három konkrét példát az alábbi mondat aláhúzott kifejezésére!

A megfelelő minőségű humán erőforrás a gazdasági termelés elengedhetetlen feltétele.

-

-

-

3 pont	
--------	--

c)

Egy hasonlat szerint, ha az autógyártásban alkalmazott gyártási, műszaki eljárások olyan ütemben fejlődtek volna, mint a mikroelektronikában, akkor az autók ma fénysebességgel haladnának, 5000 személyesek lennének és 1000 km-en 0,5 liter benzint fogyasztanának.

1. Nevezze meg azt a termelési tényezőt, amely az előző állítás alapján jóval nagyobb ütemben fejlődött a mikroelektronikában, mint az autógyártásban!

.....

2. Az ipar mely ágaihoz tartozik az autógyártás? Írja a tevékenység kezdőbetűjét (A) a táblázatba a megfelelő helyekre! *A lehetségesnél több helyre történő beírás pontlevonással jár.*

Alapanyaggyártás	Nehézipar	Könnyűipar	Feldolgozóipar

3. A gazdaság mely szektorához tartozik az elektronika és az autógyártás?

.....

4 pont	
--------	--

10 pont	
----------------	--

1. Foglalkozási átrétegződést / a foglalkozási szerkezet átalakulását 1 pont
 2. A szolgáltatás 1 pont
A szolgáltatásban dolgozók aránya nőtt a legnagyobb mértékben. 1 pont
 3. Az iparnak és a szolgáltatásnak. 1+1 pont
- Megjegyzés: a 3. kérdés esetében a sorrend nem számít.*

Összesen 5 pont

FELADAT

- a) Aláhúzva:
- | | |
|----|--------|
| 2. | 1 pont |
| 2. | 1 pont |
| 1. | 1 pont |

Megjegyzés: Egynél több állítás bejelölése esetén a pont nem adható meg.

3 pont

- b) Aláhúzva:
- | | |
|----|--------|
| 1. | 1 pont |
|----|--------|

számítás elve:

március 1. 1000 euró →250 000 Ft

március 10. →247 000 Ft

$247/250 \times 100 = 98,8\%$ $100\% - 98,8\% = 1,2\%$ 1 pont

Más helyes elv esetén is jár a pont.

Nyereség: 1,2% 1 pont

3 pont

FELADAT

1. C
2. A
3. B
4. B
5. A

Minden jó válasz 1 pont.

a) Számítás:

A számítás menetének, elvének feltüntetése:

$$1\,660\,000 - (1\,092\,000 + 57\,000 + 52\,500 + 5\,000 + 50\,000)$$

1 pont

$$\text{Nyereség} = 404\,500 \text{ Ft}$$

1 pont

2 pont

b) Aláhúzva: Ha az értékesítés alapján kapja a prémiumot

1 pont

Indoklás számításal:

A számítás menetének, elvének feltüntetése (százalékszámítás)

1 pont

Értékesítés alapján a prémium: 66 400 Ft;

Nyereség alapján: 60 675 Ft.

2 pont

1. C
2. A
3. D
4. B
5. A
6. B

6 pont

Minden helyes válasz 1 pont.

1. H
2. I
3. I
4. I
5. H

Minden jó válasz 1 pont.

Összes elérhető pontszám: 5 pont

1. e
2. a
3. i
4. g
5. f
6. d
7. c
8. h
9. b

Minden jó válasz 1 pont.

Összes elérhető pontszám:	9 pont
----------------------------------	---------------

a)

1. elsődleges / primer energiahordozó		4. másodlagos / szekunder energiahordozó
2. fogyó / véges / nem megújuló / fosszilis	3. megújuló	
kőszén	vízenergia	villamos energia

4 pont

b)

1. I
2. H
3. I
4. I
5. I
6. H

Minden helyes válasz 1 pont.

6 pont

c)

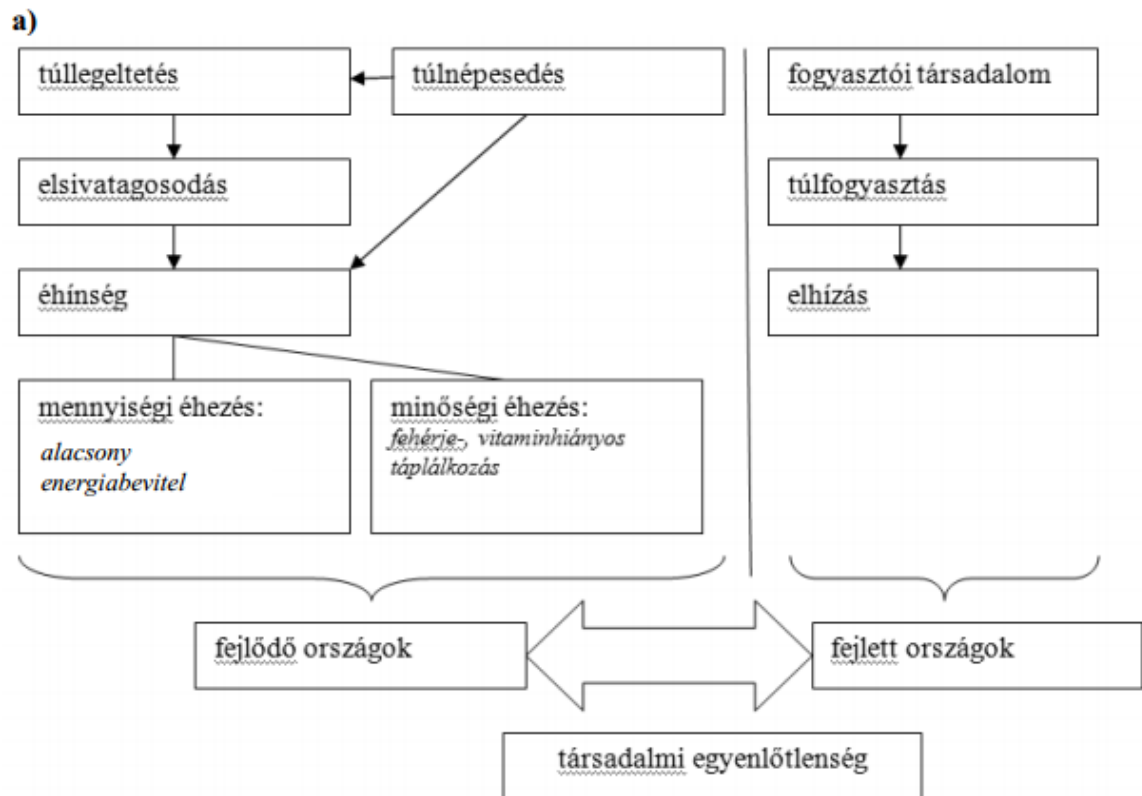
A térkép betűjele	Exportáló	Importáló
A	Mexikó	
B	Oroszország	
C		Kína
D		Japán
E	Szaúd-Arábia	

Minden helyes válasz 1 pont.

A helyes megoldásnál több bírása pontlevonással jár, de 0 pontnál kevesebb nem adható.

5 pont

Összesen 15 pont



Minden jó helyre beírt fogalom 1 pont.

12 pont

b)

Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete/FAO

Önmagában a rövidítés is elfogadható.

1 pont

Egészségügyi Világszervezet/WHO

Önmagában a rövidítés is elfogadható.

1 pont

2 pont

Összesen 14 pont

1. A
2. G
3. F
4. D
5. B
6. E
7. C

Minden helyes válasz 1 pont.

a)

1. (Termelési) tényezők 1 pont
2. a) Természeti erőforrás 1 pont
b) Tőke / társadalmi, gazdasági erőforrás 1 pont

3 pont

b)

A munkaező megfelelő fizikai, egészségi állapota, életkora, nemek szerinti megoszlása. A munkaező megfelelő képzettsége, szaktudása, szorgalma, motiváltsága 1+1+1 pont

Más hasonló tartalmú megfogalmazás is elfogadható. Önmagában a (megfelelő) munkaező kifejezésre is adható 1 pont.

3 pont

c)

1. technológia 1 pont
- 2.

Alapanyaggyártás	Nehézipar	Könnyűipar	Feldolgozóipar
	A		A

Minden helyesen beírt betű egy pont.

2 pont

Megjegyzés: A lehetségesnél több helyre történő beírás pontlevonással jár, de 0 pontnál kevesebb nem adható.

3. szekunder / második szektor / ipar

1 pont

4 pont

Összesen 10 pont

Rövidítések:

TNC-transznacionális vállalat

GDP – bruttó hazai termék egy ország adott idő alatti gazdasági termelésének a mérőszáma. Méri a nemzeti jövedelmet és teljesítményt. Gyakran használják az országban élők átlagos életszínvonalának mutatójaként az egy főre jutó GDP-t, ami azonban túlzott leegyszerűsítésnek tekinthető.

GNI – bruttó nemzeti jövedelem a GDP-ből származtatott mutató. Számítása során figyelembe veszik a külföldről kapott jövedelmeket és a levonják a kilott jövedelmeket.

HDI - emberi fejlettségi index (Human Development Index, rövidítése: HDI) egy mutatószám, amely a világ országainak összehasonlítását teszi lehetővé a születéskor várható élettartam, az írástudás, az oktatás és az életszínvonal alapján

ENSZ - Egyesült Nemzetek Szervezete egy nemzetközi szervezet, amely az államok közti együttműködést hivatott elősegíteni a nemzetközi jog és biztonság, a gazdasági fejlődés, a szociális ügyek és az emberi jogok terén, valamint a világbéke elérésében

BUX - a Budapesti Értéktőzsde egyik részvényindexe

K+F -kutatás-fejlesztés, a kreatív **tudás**bázis célzott, szisztematikus **bővítése**.

WTO - egy többoldalú kereskedelmi szervezet, melynek célja a nemzetközi kereskedelem könnyebbé tétele az úgynevezett tarifális kereskedelmi akadályok (vámok, exportszubsidiók) és a nem tarifális kereskedelmi akadályok (beviteli engedélyek) fokozatos leépítése illetve megszüntetése révén

THM - teljes hiteldíj mutató

EBKM - egységes betéti kamatmutató

IMF – Nemzetközi Valuta Alap

EBRD – Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank

OECD - Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet. Az OECD globális szervezet, melynek célja az, hogy segítse a tagállamok kormányait a lehető legjobb gazdasági és szociális politika kialakításában és értékelésében.